

TANULSÁGOS MUNKABALESETEK

- válogatás a munkavédelmi hatóság által vizsgált balesetekből -

Fulladás miatt halálos munkabaleset

A tartálparki üzemvezetőként foglalkoztatott munkavállaló egy vegyipari termék szállításához használt tartálykonténert (17,5 tonnás közúti szállítótartály) készített elő a későbbi töltéshez. A tartályt egy kissé megdöntve (alátámasztva) tárolták a betonozott tároló területen, amiben már nem volt vegyi anyag, mert az atmoszással járó tisztítást egy alvállalkozó cég korábban elvégezte a saját telephelyén.

A betonozott tartálpark (munkavédelmi hatóság felvétele)

Mivel a legyártott vegyipari terméket csak inertizált (nitrogén gázzal előkezelt) tartályba lehet lefejni és értékesíteni, a balesetet megelőzően a tartályon inertizálási műveletet hajtottak végre. Ennek során a tartályt egy hajlékony csővezetékkel csatlakoztatták a nitrogén hálózathoz és megkezdték az átszellőztetését. A folyamat időigényes, kb. 16 órát vesz igénybe. A tisztítási művelet nem ment végig, víz maradt a tartály alján.

A nitrogén hálózat csatlakozása (munkavédelmi hatóság felvétele)

A nitrogén gáz egy nyitott csapon át távozott a szabadba, ahol az inertizálás megkezdését követő másnap délelőtt az üzemvezető megmérte a kiáramló gáz nedvességtartalmát, melyet magasnak talált és úgy döntött, hogy felnyitattja a tartályt a benne lévő víz eltávolítása érdekében. A karbantartást végző alvállalkozó munkavállalójával lebontatta a bebúvónyílás fedelének csavarjait, majd a megfelelő képzettséggel és gyakorlattal rendelkező üzemvezető a fedelet levéve, egy általa hozott támasztólétra segítségével, a bebúvónyíláson át – a biztonsági szabályok figyelmen kívül hagyásával –, egyedül, védőeszköz nélkül, lement a tartályba a vizet kitakarítani.

Rövid munkavégzést követően eszméletét veszítette és a helyszínen elhunyt.

A felnyitott tartály, benne a létrával (munkavédelmi hatóság felvétele)

A hatóság megállapításai:

- A tartály előre nem tervezett felbontását követően láthatóvá vált, hogy a megdöntött tartályból az egy helyre összegyűlt víz még nem távozott el, nem száradt ki az órák óta végzett átszellőztetéssel.
- A munkáltatónál érvényben lévő „Műveleti utasítás ISO konténerek anyagmentesítése” című utasításban rögzített technológiai lépések nem valósultak meg. Az üzemvezető munkavállaló munkavégzési engedély kiállítása nélkül, telefonon adott utasítást a tartály felnyitására.
- A vezető beosztású, megfelelő iskolai képzettséggel és vegyipari gyakorlattal rendelkező munkavállaló a nitrogénnel tisztított, ezért a gázzal szinte teljesen feltöltött tartályba védőfelszerelés nélkül ereszkedett be.
- Az elkészített műveleti utasításban leírtak szabályszerű teljesítését a munkáltató nem ellenőrizte, korábban csak általánosságban végzett a munkahelyen munkavédelmi jellegű ellenőrzéseket.

A baleset okláncolata

- Az érintett tartály esetében kihagytak, vagy nem megfelelően végeztek el egy technológiai lépést – a sűrített levegővel történő szárítási műveletet. A levegős szárítás ellenőrzése nem dokumentált, bár műszeres mérést írt elő az ide vonatkozó műveleti utasítás.
- Az enyhén döntött tartályon belül annyi víz maradt a mosást követően, amennyit a rányitott nitrogén gáz már nem szárított ki.
- A tartály belső részének a kitörléséhez, beszállási engedély megkérése nélkül készült elő a munkavállaló. Felnyitatta a tartályt, létrát és eszközöket vitt a helyszínre.
- A munkavégzés alatt nem viselt egyéni védőeszközt.
- A munkavállaló az oxigénhiányos, emberi tartózkodásra alkalmatlan tartályban rövid munkavégzést követően elhunyt.

Munkáltatói intézkedések:

- A munkáltató releváns szabályzóinak felülvizsgálata és szükség szerinti módosítása, a változások tartalmának oktatása az érintett munkavállalókkal.
- A munkavállalók, valamint a munkáltató területén munkát végző alvállalkozók rendkívüli oktatása, amelynek tematikája érinti az esemény körülményeit és tanulságait is.

Felügyelői Intézkedések:

- Tevékenységet, használatot felfüggesztő végzés.
- Hiányosság megszüntetésére kötelező és munkavédelmi bírságot kiszabó határozat.

Tanulság:

Nem következett volna be a baleset, ha:

már a karbantartó részére kiállítják a munkavégzési engedélyt és annak birtokában végzi el a tartály felnyitását. A tartályban a vizet észlelve megkérik a beszállási engedélyt, és a megtanult, begyakorolt szabályoknak megfelelően előkészülnek a munkavállalók a tartály belső kitörlésére.